

Οικογένεια Τζαβέλλα

Η οικογένεια κατάγεται από το Ανυπότακτο Σούλι. Η δράση των Τζαβελλαίων καταγράφεται ιστορικά από τα μέσα του 18^{ου} αιώνα μέχρι και το 1940. Οι αγώνες της οικογένειας ξεκινούν προεπαναστατικά στους πολέμους εναντίον των Τουρκαλβανών και του Αλή πασά και συνεχίζονται κατά την δεκαετή Επανάσταση του 1821, όπου οι Τζαβελλαίοι πρωτοστατούν στους αγώνες από το 1820 έως το 1831, πληρώνοντας μεγάλο φόρο αίματος και φτάνοντας στα ανώτερα στρατιωτικά και πολιτικά αξιώματα. Η προσφορά της οικογένειας συνεχίζεται στην Επανάσταση της Ηπείρου το 1854, στον ατυχή Πόλεμο του 1897 και στην Επανάσταση της Κρήτης, στους Βαλκανικούς πολέμους 1912-1913, στην Βορειοηπειρωτικό αγώνα του 1914, στην Μικρασιατική εκστρατεία 1920-1922 και στον Ελληνο-Ιταλικό πόλεμο του 1940. Κατά την οικογενειακή μας παράδοση 177 Τζαβελλαίοι από το 1745 έως το 1940, έχουν ποτίσει με αίμα το δένδρο της Ελευθερίας μας.

Συνοπτικά η Γενεαλογία της οικογένειας:

Λάμπρος Τζαβέλλας (1745-1794). Γεννηθείς στο Σούλι. Πρωτοστάτησε στους πολέμους με τους Τουρκαλβανούς από την εποχή των Ορλωφικών μέχρι την μεγάλη εκστρατεία του Αλή Πασά το 1792. Θυσίασε τον γιο του Φώτο, στέλνοντας την απάντηση στο Αλή Πασά ότι αν ο γιος του δεν είναι ευχαριστημένος να πεθάνει για την πατρίδα του τότε δεν είναι άξιος να λέγεται γιος του. Νικητής στον μεγάλο πόλεμο του 1792 πέθανε ασθενήσας στο Σούλι περί το 1794.

Φώτος Τζαβέλλας (1770-1809). Γεννηθείς στο Σούλι. Μεγαλούργησε στο Σούλι ως πολέμαρχος των Σουλιωτών στην τελευταία εκστρατεία του Αλή Πασά (1800-1803). Θυσίασε την οικογένειά του παραχωρώντας τη στον Αλή ως εγγύηση για την παράδοση της Πατρίδος του. Πρωτοστάτησε στην συμφωνία για την αποχώρηση των Σουλιωτών και οδήγησε με ασφάλεια τους υπό αυτόν Σουλιώτες στην Πάργα και μετά στην Κέρκυρα. Δηλητηριάστηκε από τον Αλή πασά και πέθανε στην Κέρκυρα το 1809. Παιδιά του ήταν ο Νικόλαος Τζαβέλλας, ο Κίτσος Τζαβέλλας που έφτασε μέχρι και Πρωθυπουργός, ο Ιωάννης Τζαβέλλας ή Μπακατσέλος, ο Κώστας Τζαβέλλας και η Φωτεινή Τζαβέλλα, σύζυγος Γενναίου Κολοκοτρώνη.

Νικόλαος Τζαβέλλας (1790-1872). Γεννηθείς στο Σούλι. Απελευθερωτής της Ναυπάκτου. Έφθασε στο βαθμό του Υποστρατήγου και διετέλεσε Γερουσιαστής. Συμμετείχε παρά την μεγάλη του ηλικία στην Επανάσταση της Ηπείρου του 1854.

Δημήτριος Τζαβέλλας (1855-1921). Γεννηθείς στην Ναύπακτο. Συμμετείχε ως Διοικητής Λόχου στον Ατυχή Πόλεμο του 1897 και διεκρίθη στις μάχες Ανώγι και Γριμπόβου.

Λάμπρος Τζαβέλλας (1883-1959). Γεννηθείς στην Κέρκυρα. Ήρωας των πολέμων 1912-1913 στο Κιλκίς, στην Χίο, στα Γιάννενα και στον Βορειοηπειρωτικό αγώνα το 1914. Στα δύσκολα χρόνια της Κατοχής, με την επιρροή του ως Στρατηγός ήρωας πολέμων, πολύγλωσσος και απόφοιτος Νομικής, έσωσε δεκάδες συμπολίτες του από τα εκτελεστικά αποσπάσματα. Άφησε όλη του την περιουσία στην Ναύπακτο επονομασθείς «Μέγας Ευεργέτης» της πόλης.

Κωνσταντίνος Τζαβέλλας (1908-1940). Γεννηθείς στην Κέρκυρα. Έλαβε μέρος στον Ελληνοϊταλικό πόλεμο με τον βαθμό του Ιλάρχου κι έδειξε απaráμιλλο θάρρος στις μάχες εναντίον των Ιταλών. Εφονεύθη στις 2 Δεκεμβρίου του 1940 στην Βόρειο Ήπειρο στις μάχες της Πρεμετής, από ριπή Ιταλικού πολυβόλου. Ήταν ο τελευταίος Τζαβέλλας που έπεσε για την Πατρίδα επονομασθείς, «Ο Θυελλώδης Ήλαρχος».

Λάμπρος Τζαβέλλας (1933). Γεννηθείς στην Αθήνα. Ταξίαρχος Τεθωρακισμένων ε.α.

Κωνσταντίνος Τζαβέλλας (1967). Γεννηθείς στην Αθήνα. Έφεδρος Λοχαγός Πεζικού, επιχειρηματίας.

Εικόνα 1. Χαϊμαλί Φώτου Τζαβέλλα

Εικόνα 2. Οικία Τζαβελλαίων Σούλι

Εικόνα 3. Όπλα Φώτου Τζαβέλλα